

Pre všetkých odvážnych.

Rozprávka o hľadaní životnej cesty

OFLAJNER

SA VRACIA

Václav Toman

**Ilustrovala
Lucie Sobelová**

PERKMAN

Václav Toman, 2025

Illustrations © Lucie Sobelová, 2025

ISBN 978-80-88331-51-3

Prvá kapitola

Adijééé, základná škola!

Zazvonil budík a Peťo sa pretočil na pravý bok. „Vstávaj, spachtoš, nech neprídeš neskoro, hav!“ povzbudzoval ho psík Riko.

„Eeeehhh,“ ozvalo sa spod periny.

„Pwohnwi sa,“ hovoril Riko, zatiaľ čo v papuli držal Peťovu perinu, ktorú sa snažil stiahnuť dolu, aby urýchlil jeho pomalé vstávanie.

„Ale mne sa tam nechce,“ povedal Peťo.

„Hav, hav! Veď ti zostávajú už len dva týždne, kedy si môžeš užívať základnú.“

„Fakt super,“ odvetil, keď si na to pomyslel.

Do začiatku prázdnin zostávali necelé tri týždne a Peťo odpočítaval posledné minúty, ktoré stráni na základnej škole, pretože od nového školského roka nastupoval na osemročné gymnázium.

Prekážalo mu, že bude musieť každé ráno dochádzať do hlavného mesta, kde sa nová škola nachádzala. To

znamenal ďalšiu strašnú vec, ešte skoršie vstávanie! Už teraz, keď chodil do školy v Horných Šklbanciach, ktorú mal za rohom, skoré vstávanie nenávidel.

„Skôr než o ôsmej by deti a mládež mali mať zakázané vstávať,“ dodal Peťo, „veď máme toľko príkazov, o kolkej sa má chodiť najneskôr spať, ale o tom, kedy je dovolené najskôr vstávať, nepovedia dospelí ani slovo.“

„To je fakt, hav,“ prikývol Riko. Začalo mu to vrtať v hlave a pustil perinu, ktorú držal medzi zubami.

Petovi vadilo aj to, že v hlavnom meste nikoho nepoznal. Bude si musieť nájsť nových kamarátov. Vedel, ako mu budú chýbať tí jeho súčasní z Horných a Dolných Šklbaniec. A nielen oni, dokonca sa zamýšľal nad tým, že mu budú chýbať aj odvekí nepriatelia, napríklad Tadeáš Roháčik.

Tadeáš bol chlapec, kvôli ktorému pred dvoma rokmi takmer zlyhal, keď sa pokúšal získať späť svoj Oflajnerov žetón. Bol jeho rivalom v Palfifte, ich obľúbenej počítačovej hre, a chalan, ktorému Peťo minulé prázdniny daroval svoju knihu Detstvo offline a pomáhal mu získať Oflajnerov žetón, o ktorý prišiel aj Tadeáš. Ale to je úplne iný príbeh.

Náš príbeh sa začína práve dnes, v piatok 11. júna, týždeň pred záverečnou písomkou z prírodovedy a takmer dva roky po tom, čo Peťo získal svoj žetón späť.

Peťo má 10 rokov. Naučil sa znova tráviť svoj čas v skutočnom svete. Čaroonlajnica, tá ježibaba, ktorá mu Oflajnerov žetón pred dvoma rokmi ukradla, sa o to od tej doby už

znova nepokúsila. A ani nemohla. Len na pripomenutie, čaroonlajnica je zlá čarodejnica, ktorá kradne deťom ich Oflajnerove žetóny, keď trávia priveľa času na počítači, tablete, mobile, pri televízore alebo ďalších technológiách. To už Peťo nerobil, a tak bol jeho žetón chránený kúzlom dobrého Oflajnera. A to bolo dobre. Svoj žetón, tak ako každé iné dieťa, potreboval. Bol totiž čarovný. Vďaka nemu sa mohol v 18 rokoch stať dospelým. Keby sa s jeho žetónom niečo stalo, zostal by naďalej malým chlapcom. Peťov Oflajnerov žetón sa nachádzal v izbe na policičke nad jeho posteľou, kam ho sám premiestnil z vitríny v obývačke, kde bol kedysi vystavený. Chcel ho mať na očiach, keby sa

náhodou čaroonlajnica predsa len vrátila, aby ho mohol brániť svojím vlastným telom. Tak veľa pre neho znamenal. Hlavným dôvodom premiestnenia však bolo niečo iné.

„No nie je ten žetón pekný, Riko?“ hovorieval každé ráno, keď sa vymotal z postele a sledoval, ako na poličke dozlatista žiari.

„Je pekný, hav!“ odvetil zakaždým Riko.

Hovoril si, že by Oflajnerovi urobilo radosť, keby videl, ako sa o žetón stará a ako sa ním každý deň kochá. Tento ranný rituál robil Peťov deň radostnejším. Cítil prívál pozitívnej energie. Žetón pre neho symbolizoval úspech z predminulého roka, jeho osobné víťazstvo. Vtedy sa dokázal prekonať, postaviť sa vlastnej lenivosti a neistote. Prestal tráviť čas s technológiami a splnil všetky úlohy od Oflajnera.

Prezliekol sa, naraňajkoval sa a pripravený vyraziť do školy sa poškrabaním za uškom rozlúčil s Rikom. Potom pozdravil mamu, ktorá dnes pracovala z domu.

„Ahoj mamiííí,“ povedal Peťo s všetkou radosťou, ktorú načerpal pozorovaním svojho žetónu.

„Ahoj Peťko,“ povedala mamička, „tak čo, už si naučený na písomku?“ Hneď ako to začul, veselá nálada bola fuč. Budúci piatok ho čakala previerka z prírodovedy, z ktorej mal v tomto polroku zlé známky. Hrozila mu štvorka na vysvedčení. Aby ju nedostal, musel poslednú písomku napísať aspoň na dvojku.

„Ešte nie, stále mám na to týždeň. To je dosť času,“

odpovedal Peťo. Nemal chuť sa učiť, ale vedel, že čoskoro bude musieť začať, aby nesklamal mamu. Peťo rád robil rodičom radosť. Vlastne, Peťo rád robil radosť komukoľvek, kto mu dal úlohu, a kedykoľvek na to mal príležitosť. Bol to jeden zodpovedný mladý chlapec, ako sa aj on sám rád opisoval.

„Ak si tú známku z prírodovedy nevylepšíš, vieš, čo ťa čaká?“ pripomínala mama skoro každý druhý deň.

„Viéém,“ odpovedal zakaždým Peťo. Mama mu minulý týždeň oznámila, asi aby ho tým motivovala, že inak strávi celé prázdniny na dedine u babky a dedka na opačnej strane republiky. „To predsa nie je možné, aby mal poľovníkov vnuk štvorku z prírodovedy! A ešte, keď má od septembra študovať na gymnáziu!“ dodávala.

Vôbec ho tým neupokojovala. Už tak sa cítil pod tlakom, pretože chcel mame urobiť radosť a dostať dobrú známku. Okrem toho by nerád strávil posledné prázdniny pred odchodom na gymnázium tak ďaleko. Lutoval by, keby prepásol poslednú príležitosť stráviť čas so svojimi kamarátmi.

Ešte viac táto možnosť desila Rika, ktorý si nedokázal predstaviť, že by celé leto nestretol pudlicu Fifi. Tá patrila ich susedovi pánovi Vozárovi, ktorý bol Oflajnerovým asistentom pre Horné a Dolné Šklbance a priľahlé okolie a ktorý kedysi Peťovi tajne pomáhal v jeho honbe za žetónom.

„Hybaj sa ísť učiť, hav! To mi nemôžeš urobiť, ja nechcem ísť na dedinu bez Fifi na dva mesiaceee!“ kňučal Riko zakaždým, keď Peťo prišiel zo školy a do učenia sa mu púšťať nechcelo. Radšej si išiel von zajazdiť na bicykli alebo sa prejsť do parku, kam Rika bral so sebou. Síce z toho mal psík radosť, no v tejto kritickej chvíli by viac ocenil, keby zostali doma.

Keď dnes Peťo dorazil zo školy, situácia sa zopakovala. „Prosím, nejdime dnes von, ja to s radosťou vydržím bez vyvenčenia. Kto už len potrebuje v dnešnej dobe cikať, to je tak pre šteniatka!“ prehováral ho Riko a zabarikádoval zvnútra vchodové dvere rohožkou. „Hlavne sa začni učiť tú prírodovedu, prosím, prosím, hav!“ Peťo ho najskôr nepočúval, pripevnil mu vôdzku a aj napriek protestom ho vzal na prechádzku.

Ako sa však blížil deň písomky, tlak od mamy a Rika bol stále väčší a väčší.

„... a ani kakať nemusím, bol som minulý štvrtok, to stačí,“ hovoril Riko.

„Chod' sa už učiť, prosím ťa,“ vravela mama zakaždým, keď Peťo stretla v kuchyni. Väčšinou si prišiel po pohár vody, čo robil v poslednej dobe častejšie práve preto, aby sa nemusel učiť. Alebo len tak otváral dvere chladničky. Nazrel dnu, nič si nevzal a išiel naspäť do izby. O päť minút bol späť. Pozrel sa a šiel nazad. A tak stále dookola.

Mama bola v nátlaku na Peťu neodbytnejšia než Riko. Chcela, aby mal jej syn dobré známky. Predstavovala si,

že sa z neho stane úspešný právnik. A to gymnázium? Hádajte, či to bol nápad!

Keby záležalo na Peťovi, žiadnym právnikom by nebol a na žiadne gymnázium by nechodil. Pokračoval by na základnej škole a s písomkou z prírodovedy by urobil to isté, čo robil Riko vonku minulý štvrtok.

Lenže mamu a Rika mal Peťo rád. Chcel sa zachovať správne a urobiť im radosť. Tak sa začal učiť každý deň viac a viac.

Druhá kapitola

Hnedý fliáčik

Nastal deň P, deň písomky. Peťo sa zobudil horko-ťažko, pretože sa tajne učil pri baterke pod perinou až do dvoch hodín ráno. Naučil sa všetko, čo bolo nutné. Dokonca aj meno motýľa, ktorý každý rok cestuje niekoľko tisíc kilometrov z Kanady až do Mexika a naspäť. Volá sa *monarch sťahovavý*. Ten názov mu robil problémy, ale teraz si ho už pamätal! Pamätal si aj všetko ostatné. Tak veľmi mu záležalo na tom, aby dostal aspoň dvojku, čo by znamenalo trojku na vysvedčení.

Urobil by radosť mame. Nesklamal by Rika, pretože by mohli prázdniny stráviť doma. A aj ocka by potešilo, keby Peťovo vysvedčenie vyzeralo lepšie. Povedal mu to. Peťo pociťoval zodpovednosť.

Jeho tohtoročné zlé známky z prírodovedy všetkých prekvapovali. Ako nadané dieťa nastúpil na základnú školu vďaka výnimke keď mal ešte len 5 a pol a vždy mal obstojný prospech. Jediné, čo mu nešlo, bol pravopis, a aj ten už si v štvrtej a piatej triede postupne dokázal zlepšiť.

Lenže odkedy mu mama oznámila, že pôjde na gymnázium, začal školu akosi flákať. Bol sklamaný, ale s maminkou nie

a nie pohnúť. „Keď pôjdeš na gymnázium, otvorí sa ti nové možnosti. A možno z teba raz bude aj právnik. Ktovie...“, hovorievala mama. „Je to len pre tvoje dobro.“

„Možno to tam nebude také zlé. Mamička by predsa nechcela niečo, čo mi uškodí. Je to pre moje dobro a budem aspoň robiť nejakú normálnu a dobre platenú prácu,“ opakoval si potom reči dospelých už aj on sám.

„No tak, vstávaj, dneska je veľký deň, hav,“ povedal Riko, keď zazvonil budík, a ťahoval z chlapca perinu, aby vstal rýchlejšie. Peťo sa povystieral. Bol síce nevyspatý, ale po chvíľke vyskočil energicky oboma chodidlami naraz na koberec. Vďaka nočnému učeniu sršal sebavedomím.

„No nie je ten žetón pekný, Riko?“ povedal Peťo, keď sa ako každé ráno pozrel na poličku s Oflajnerovým žetónom.

„Je pekný, ha-...“, Riko chcel zaštekáť tak ako každé ráno, ale skôr ako to stihol urobiť, všimol si Peťov zdesený výraz.

„Ááá, čo to je?!“ schytil Peťo žetón z poličky a začal ho skúmať.

„Čo sa deje? Čo sa deje?!“ snažil sa zistiť psík.

„Pozri, na žetóne je nejaký hnedý fliačik,“ skríkol Peťo a snažil sa flak prstami zotrieť. Napadlo mu, že žetón je len špinavý. Mohol byť od čokolády, ktorú mal rád a nedávno ju jedol, keď si žetón prezeral. Utekal do kúpeľne, aby fliačik umyl.

„Tak čo, ide to?“ zaujímal sa Riko, postavil sa na zadné a snažil sa mu nazrieť cez rameno.

„Nejde,“ odvetil Peťo. Ani zvuk tečúcej vody neprekryl

paniku v jeho hlase. Čokoláda to nebola, a čo je ešte horšie, ani žiadna iná nečistota. Mydlo nezaberalo. Nezaberali čistiace prostriedky. Hnedý fliačik na žetóne zostával.

„To nie je možné, Riko,“ rozčuľoval sa a v očiach mal slzy.

„Peťo, hav, pokoj,“ snažil sa ho utíšiť psík, „zachovaj pokoj. Teraz to nevyriešime. Musíš ísť do školy napísať písomku.“

„Ako sa mám sústrediť na písomku, keď je môj žetón taký poškodený?“ nariekal.

„Prídeme na to, keď sa vrátiš,“ uistoval ho psík.

„Vyzerá to, ako keby tam ten fliačik vyrástol. Ale to nie je možné, však, Riko? Veď je to žetón, neživá vec. Nemôže meniť farby, alebo snád áno?“

„Nie, nemôže! To je logické, hav...,“ povedal Riko, ale istý si tým nebol.

„Ach jaj, prečo sa mi stále musí diať niečo takéto. Najskôr to gymnázium, potom učenie sa na písomku a teraz môj žetón. Všetko sa mi rúti,“ Peťo už teraz skutočne plakal.

„Ale nerúti,“ povedal Riko a pritúlil sa k nemu. Keď sa Peťo upokojil, postrčil ho ňufákom. „Počuj, Peťo, to bude dobré, uvidíš. Chod' do školy a pusti ma na dvor. Vezmem žetón za Fifi a pánom Vozárom a opýtame sa ho. Možno bude vedieť, čo s tým fliačikom robiť.“

Peťo veľa iných možností nemal a spýtať sa pána Vozára bolo naozaj to najlepšie, čo by mohli urobiť. Predsa len, je to Oflajnerov asistent, expert! „Prečo to nenapadlo aj mne?“ spýtal sa.

„Pretože si rozrušený a vtedy ti to nemyslí. Najskôr sa musíš upokojiť, potom ti to začne myslieť znova,“ povedal Riko.

„Rozprávaš ako mudrc,“ usmial sa a utieral si popritom do rukáva svoju tvár mokrú od slz.

„Hovorím múdre veci neustále, ty ma len nepočúvaš, hav,“ okomentoval navonok rozčúlený psík, ale vnútorne bol rád, že sa Peťo konečne usmial.

Urobili všetko podľa plánu. Riko vedľa svojej búdy na dvore čakal na pána Vozára s Fifi a Peťov Oflajnerov žetón mal so sebou. Peťo vyrazil do školy a stále si polohlasne opakoval: „Nemysli na ten hnedý fliačik. Nemysli na ten hnedý fliačik na žetóne. Nemysli na to. Nemysli.“

Lenže čím viac si to opakoval, tým viac mu myšlienky poletovali sem a tam okolo jediného, hnedého fliačika na jeho Oflajnerovom žetóne. Bolo to neznesiteľné. Keď

vošiel do triedy, usadil sa na svojom mieste v tretej lavici pri okne. Vyčkával, kým zazvoní a príde pani učiteľka.

Našťastie, hodina prírodovedy bola prvá v rozvrhu, takže písomku bude mať rýchlo za sebou. Zrazu začul, ako sa v druhom rade Kollár vychvaľuje na lavici sediacej Šebestovej.

„Ja už mám svoj Oflajnerov žetón takisto späť. Včera som dokončil poslednú úlohu a žetón sa mi vrátil. Nedokážeš si ani predstaviť, aký je to nádherný pocit. Ako krásne žiari, úplne sa leskne! Je taký zlatistý, ligotavý.“ Petovi sa teraz v hlave ozývali dve myšlienky: „nemysli na hnedý fliačik na svojom žetóne“ a „Kollár má svoj žetón krásne zlatý a žiarivý“.

Obe sa striedali v pravidelných intervaloch ako bodnutia nožom.

Keď však zachytil, ako o svojom krásnom jagavom žetóne hovorí aj Ľubo Čonka z prvej lavice, pridala sa k nim tretia myšlienka: „všetci ostatní mají svoj žetón v poriadku, iba ja nie“. Všetky tri vyhrávali v Peťovej hlave ako orchester utrpenia.

Ani si nevšimol, že sa už začala hodina a pani učiteľka rozdáva písomky. Peťo sa snažil myšlienky odohnať, aby sa mohol sústrediť. Začal niečo písať, ale nedávalo to zmysel. Tak to preškrtol. A ešte raz.

Potom uvidel otázku, ktorú zaručene vedel. *Ako sa volá motýľ, ktorý cestuje každý rok niekoľko tisíc kilometrov z Kanady do Mexika a naspäť? Zamyslel sa. Napísal cisár prelietavý.* Nie, to nie je ono! Zasa prečiarkol, čo napísal.

Ruka sa mu triasla a snažil sa spomenúť si aspoň na niečo. Bol to vnútorný boj, ktorý viedol po celý čas písania písomky, až kým sa pani učiteľka neozvala, že čas vypršal.

„Do vysvedčenia zostávajú necelé dva týždne a bude mi trvať, kým opravím testy, preto sa známku dozviete až spolu s vysvedčením. To platí najmä pre tých, ktorým písomka mohla ešte niečo ovplyvniť,“ povedala pani učiteľka a náročky žmurkla na Peťu, ktorý si to nemohol nevšimnúť. Vedel, že to bude zlé. Do písomky totiž nenapísal ani slovo.

Tretia kapitola

Vysvedčenie

Ked' sa vracal zo školy domov, premýšľal nad tým, čo povie mame a Rikovi. Pohľad mu smeroval do zeme. Občas si povzdychol. Takmer aj zabudol na hnedý fliačik. Ľutoval, že sklamal svojich blízkych vo chvíli, keď sa na neho spoliehali.

„Ako sa ti darilo?“ spýtal sa Riko, hneď ako Peťo prišiel na dvor.

„Neviem, uvidíme na vysvedčení,“ zaklamal, pretože sa hanbil a nevedel, ako mu to vysvetliť. Po chvíľke ticha sa spýtal: „A ako sa darilo tebe? Čo povedal pán Vozár?“

„Nemám dobrú správu...,“ spustil Riko.

„Čože, je to zlé? Je ten žetón zničený?!“ skočil mu Peťo do reči.

„Ale nie. Pán Vozár tu vôbec nebol,“ odpovedal psík.

„To je divné.“

„Áno, je to divné, hav. Premýšľal som nad tým celé doobedie. Uvedomil som si, že som ho nevidel už asi dva dni, pretože rovnako dlho som nevidel ani Fifi. A to ja si také veci pamätám!“

„Kam si myslíš, že zmizol?“

„To neviem, ale snád' sa čoskoro vráti. Zatiaľ si s tým nelám hlavu, je to iba fliačik, taká bodôčka. Možno sa nám to len zdá. Pozri,“ povedal Riko, otočil sa do svojej budy, aby uchoпил žetón do papule a podal mu ho.

„Nevyzerá to až tak strašne, je to len taká bodôčka,“ súhlasil Peťo.

Lenže ako sa blížilo vysvedčenie, už si nešlo nič nahovárať. Žetón prestal žiarieť. Ale horšie bolo to, že tá bodôčka sa každým dňom zväčšovala. Za týždeň sa rozšírila asi trojnásobne! Úmerne k tomu rástla aj Peťova panika. Kým nastal posledný školský deň, pokrývala skoro polovicu žetónu. Už to nebola žiadna bodôčka, ale obyčajný fliačik, alebo skôr poriadny hnedý fľak.

Suseda Vozára sa nedočkali. Skúšali zazvoniť, no doma nebol. Zavolať mu nemohli, pretože nepoznali jeho telefónne číslo. Na dvore ho nevideli. To bola skoro rovnaká záhada ako ten prekliaty fľak. „Kde ten pán Vozár môže byť?“ každý deň si nervózne opakoval Peťo, keď sa pozeral z okna na dvor.

Starosti mu robili aj opakované otázky mamy, ktorá zisťovala, ako dopadla písomka. „Uvidíme,“ odbil ju zakaždým Peťo. Desil sa toho ako prinesie vysvedčenie domov. Aj preto posledný týždeň školy strávil tým, že sa snažil robiť radosť mame, ockovi a Rikovi viac než zvyčajne. Upratoval, chodil s Rikom von na dlhé prechádzky, ockovi umyl auto. Hovoril si, že keď už ich sklame svojimi školskými výsledkami, aspoň im to vynahradí takto.

Keď pani učiteľka podávala Peťovi vysvedčenie, neodpustila si komentár, že ju sklamalo, že sa nepripravil a bohužiaľ, štvorku na vysvedčení mu dať musela. Bolo zbytočné čokoľvek vysvetľovať, nepochopila by to. Pani učiteľka sa iba v Peťovej mysli zaradila do zoznamu ľudí, ktorým chcel urobiť radosť a ktorých sklamal. Ale aspoň sa nehnevala. Doma však čakal inú reakciu.

„Nezvaľuj to na fliachik. Normálne si sa na to vykašlal!“ hrešila ho mama, keď jej dorozprával, čo sa stalo.

„Nevykašlal, naozaj. Učil som sa celý týždeň a deň pred písomkou až do noci s baterkou.“

Mama už ale mala svoju verziu udalostí.

„Čo sa budem rozčuľovať. Človeku záleží na tom, aby si bol v živote úspešný a ty sa mu takto odvdďačíš. Nuž, vedel si, čo ťa čaká, keď dostaneš štvorku. Zajtra poobede odchádzame k babke a dedkovi. Chod' si zbaliť kufrík.“

Odišiel do izby, kde ho čakalo ďalšie vysvetľovanie. „Ospravedlňujem sa ti, Riko,“ vysúkal zo seba. V očiach mal slzy, ktoré si spolu s vysvedčením priniesol z kuchyne.

„Hauuuu, Peťo, nerieš to, hauuu. Neospravedlňuj sa. Ja viem, že si sa učil. Celú noc som ťa pozoroval, ako sa učíš s baterkou. Viem, že ťa len rozrušil ten hnedý fliačik,“ kňučal s pochopením jeho psí kamarát.

Peťo premýšľal nad tým, aké je to celé nefér. Potom si začal utierať slzy rukávom svojej mikiny a vykukol z okna. Rozbúšilo sa mu srdce a usmial sa. Konečne! Zahliadol pána Vozára, ako sa prechádza s Fifi.

„Rýchlo, Riko, poďme dolu, je tam pán Vozár! Kde je ten žetón?“ Keď sa fliačik začal zväčšovať, brával Peťo žetón ráno z poličky na posteľ, aby ho mohli poriadne preskúmať.

„Neviem, položil som ho sem na perinu,“ povedal Riko. Prehrabávali sa v oblečení položenom na posteli, ale márne.

„Dobre. Nájdeme ho potom, teraz musíme ísť dolu, kým tam pán Vozár ešte je,“ rozhodol sa chlapec.

Zbehli po schodoch. Takto rýchlo na dvor ešte nikdy neutekali. Peťo dobehol celý udýchaný k pánovi Vozárovi, Riko v tesnom závese za ním.

„Ahoj Peťo, ako sa máš? Prečo sa tak ponáhľaš?“ pozdravil pán Vozár.

„Ani sa nepýtajte, budem musieť tráviť prázdniny na dedine na druhej strane republiky,“ odvetil celý udýchaný.

„To neznie zle. Budeš na čerstvom vzduchu,“ povedal s úsmevom pán Vozár.

„Ale to nie je to najhoršie,“ ignoroval jeho reakciu Peťo. „Môj žetón, je na ňom... je na ňom hnedý fliačik! Zväčšuje sa a... nejde to umyť,“ rýchlo zo seba chrľil, zatiaľ čo lapal po dychu. Vozár sa zamračil. „Peťo, ty už máš 10 rokov, však?“

„Áno, prečo sa pýtate?“ odpovedal Peťo.

„To nie je dobré,“ ozval sa pán Vozár po chvíľke ticha, „to vôbec... nie je... dobré.“

„Presne tak, to nie je vôbec dobré! Teraz žetón nie je taký pekný. Nemôžem sa naň každé ráno dívať, ako sa trbliece a radovať sa z toho,“ uvádzal Peťo na pravú mieru vážnosť celej situácie.

„Nie, Peťo, ty to nechápeš, je to ešte oveľa horšie. Ak s tým nič neurobiš, môže sa to skončiť katastrofou.“

„Ako to?“ spýtal sa Peťo.

„Žetón nie je iba pre zábavu. Je *kúzelný*. Ty si nikdy nepremýšľal, *prečo* ho potrebujeme na to, aby sme sa stali dospelými? Nesmie prestať žiariť. Ešte horšie je, keď začne hneďnúť, a už vôbec by nemal páliť, to by si mohol mať v dospelosti veľké problémy,“ vysvetľoval Vozár. Potom sa zarazil, keď zbadal chlapcov výraz tváre.

„Nechceš snád naznačiť, že...?“

„No, občas ma trochu páli, keď si ho chytím do ruky.“

„Ajaj. Ako veľmi zhnedol?“

„Nie úplne celý, iba takmer polovica,“ odpovedal Peťo.

„Aspoň, že tak. Musíme to opraviť čo najskôr. V žiadnom prípade nesmie zhnednúť celý, rozumieš?“ Takto vážneho pána Vozára ešte nikdy predtým nevidel. Jeho reakcia Peťa zaskočila a vylakala zároveň. „Ale prečo to tak veľmi prekáža, že ten žetón celý zhnedne? Veď ho ešte stále mám,“ zaujímal sa.

„Hneď ti vysvetlím, prečo je to tak. Vieš...,“ nadýchol sa pán Vozár. Vtom však z okna vykukla mama a zvolala: „Peťo, pod domov!... Á, dobrý deň, pán Vozár.“

„Ach, pani Jonášová, dobrý deň, môžeme, prosím, len dokončiť náš rozhovor?“ spýtal sa sused skôr, než Peťo stihol namietat sám.

„Nehnevajte sa, pán Vozár, ale my zajtra o tretej poobede vyrážame k mojim rodičom. Peťo tam bude celé prázdniny a musí sa ešte pobaliť,“ vysvetľovala mama.

Vozár z tónu jej hlasu pochopil, že ju neobmäkkí.

„Dobre, dobre,“ zdvihol ruku na znak ospravedlnenia. Potom sa otočil na chlapca. „Peťo, príd' sem zajtra poobede, presne o druhej. Ráno budem v Žľaboch. Budem tam doručovať Oflajnerove listy pre niekoľko detí. V poslednej dobe je tých detí, ktoré trávia priveľa času pri technológiách a prichádzajú o svoje žetóny, akosi veľa. Nevie, kam skôr skočiť,“ postažoval sa a potom pokračoval s rovnakou naliehavosťou v hlase. „O druhej poobede by som mal byť naspäť. Porozprávame sa o tom zahnednutom žetóne. Musím ti toho veľa povedať.“

„Dobre,“ povedal Peťo.

Ak je tu niečo, čo sa mu nechcelo, tak to bolo ísť naspäť domov. Chcel od pána Vozára počuť všetko, úplne všetko.

„Peťo, hybaj už!“ znova zakričala mama z okna, zatiaľ čo on stál vo dverách vedúcich na dvor a sledoval pána Vozára. Akoby premýšľal nad tým, že by predsa len mamu neposlúchol a spýtal by sa hneď teraz na všetko, čo potrebuje vedieť. Keď však vzal do úvahy ako veľmi je mama rozčúlená z vysvedčenia, rozhodol sa radšej ísť nahor.

Peťo s Rikom už mizli vo dverách, keď za nimi pán Vozár zakričal: „A prines zajtra so sebou žetón. Nesmie zhnednúť úplne, to by bolo potom mimoriadne ťažké. Pozriem sa, ako veľmi vážne to je...“

Štvrtá kapitola

Odjazd

Vrátili sa naspäť do izby. Žetón ležal zahrabaný pod perinou. Obaja boli radi, že sa našiel. Peťa však mrzelo, že ho nemali vonku so sebou, aby si ho pán Vozár mohol prezrieť ešte dnes.

Chvíľku sedel na stoličke a pozeral sa do steny. V hlave mu vírili samé otázky. Prečo je to také zlé, že ten žetón zhnedne? Prečo vlastne hnedne? Aké problémy môžem mať v dospelosti? Prečo sa mi toto deje? Prečo? Tá posledná otázka mu myslou preblyskla opakovane. Mal pocit, že technológie, počítač, tablet, maminkin smartfón ani televízor už tak často nepoužíva. Trávi predsa čas offline, chodí von. Oflajnerovi musí robiť radosť už len tým, ako radikálne zmenil svoj životný štýl. Tak ako je to teda možné? Vtom ho z myšlienok vytrhla realita zajtrajšieho odjazdu do Smrekoviec, dedinky, kde býva babička s dedom a kde s Rikom strávia celé letné prázdniny. „Dúfam, že si sa aspoň rozlúčil s Fifi,“ prehovoril na svojho psieho kamaráta.

„Uvidím sa s ňou na chvíľku ešte zajtra,“ povedal Riko, stiahol chvost a sklopil uši.

Peto začal do kufra a batôžka ukladať veci, oblečenie a všetko ostatné, čo by mohol potrebovať na offline aktivity.

Napadlo mu, že keď ide o Oflajnerov žetón, musí ho opraviť pomocou aktivít v skutočnom svete. Možno Oflajnerovi urobí radosť, ak sa im bude venovať intenzívnejšie! Čo tak si zopakovať aktivity, ktoré mu navrátili žetón aj pred dvoma rokmi? „Áno, to by mohlo byť ono!“ uvažoval. Spomínal na úlohy, ktoré dostával od Oflajnera. Zabalil si ‚Človeče, nehnevaj sa!‘, karty, bublifuk, turistické topánky, puzzle, lupu na hľadanie štvorlístkov, plavky a zošit na kreslenie, aby si mohol zakresľovať mraky na oblohe. Do kufra si dal aj staré noviny na domáci basketbal, slovník anglických slovíčok, hračky na bábkové divadlo, knižku s riekankami a baterku na hru s tieňmi. Chýbala mu už iba jedna vec.

„Ocko, môžem si prosím ťa vziať so sebou do Smrekoviec aj bicykel?“

„Neviem, či sa nám zmestí do auta. A kde by si tam na ňom akože jazdil? Je to tam samý kopec. Rovinka je predsa iba okolo rybníka,“ premýšľal nahlas ocko.

„Áno, áno, okolo rybníka, to je moja obľúbená trasa,“ vymýšľal si Peto, aby ho prehovoril.

„No, tak keď sklopíme sedadlo, mal by sa do auta vojsť. Dobre teda,“ povedal ocko a Peťovi sa na tvári objavil veľký úsmev. Teraz je pripravený zopakovať všetky offline

aktivity, ktoré absolvoval pred dvoma rokmi pri honbe za Oflajnerovým žetónom.

Už mu zostávalo pribaliť si do batôžka len tú najcennejšiu vec, svoj žetón. Vziať si ho so sebou sa mu zdalo ako jednoduché rozhodnutie. Nemôže predsa riskovať, že by zostal doma bez dozoru.

A čo bolo možno najdôležitejšie, chcel mať prehľad o tom, čo sa deje s hneďým fliáčikom. Pán Vozár ho varoval, že sa môže ďalej zväčšovať.

V batôžku našiel žetónu špeciálne miesto v priehradke vhlavnom vrecku. Pre istotu ho ešte zabalil do samostatného čierneho látkového vrecúška, ktoré uviazal dvoma šnúrkami, ktoré k vrecúšku patrili.

Do tmavomodrej športovej tašky zbalil všetky veci pre Rika, predovšetkým jeho obľúbenú oranžovú loptičku. Spať išiel okolo deviatej hodiny. Po náročnom dni zaspal rýchlo.

Ráno vyskočil z postele natešený z toho, že sa dozvie, ako žetón zachrániť.

Raz už venoval celé svoje prázdniny záchrane žetónu a bolo to to najväčšie dobrodružstvo, ktoré doposiaľ zažil. Teraz ho možno bude musieť absolvovať znova. Stačí si len vypočúť od pána Vozára, čo *presne* robiť. Cítil sa dobre. Cítil odhodlanie napriek smole, ktorá ho posledné týždne sprevádzala. Skvelý pocit ale zmizol okolo dvanástej hodiny, keď začul mamu. „Peťo, bež sa naobedovať. Rozhodli sme sa s ockom, že vyrazíme už o jednej. Cesta bude trvať štyri a pol hodiny a ocko chce ísť ešte dnes aj späť. Nakoniec tam nebudeme prespávať, pretože musíme vstávať zajtra ráno do práce. Keby sme išli o tretej, vrátíme sa až po polnoci, to by nešlo,“ vysvetľovala mama.

„Ale my nemôžeme ísť o jednej! To je katastrofa!“ nariekal Peťo.

„Aká katastrofa, čo to táraš?“ zapojil sa ocko.

„Som dohodnutý s pánom Vozárom, mám hnedý fliačik na žetóne a neviem, čo s tým. Slúbil, že mi poradí, ale až o druhej,“ chrľil zo seba so všetkou vážnosťou.

„Peťo, upokoj sa. S týmto ti dokážem poradiť aj ja,“ povedal suverénny ocko a v Peťovi svitla nádej. Takže ocko vie, čo s tým?

„Vážne?“ vyvalil oči. „Tak čo mám robiť?“

„Ak máš fliačik na žetóne, tak si ho predsa umy,“ povedal a začal nosiť z predsiene tašky k autu.

„Ale to nejde umyť,“ oponoval mu Peťo, šokovaný z toho, aký nezmysel z ocka vypadol. Lenže ten už ho nevnímal a išiel po schodoch dolu.

„Odchádzame,“ vyhlásila mama o jednej.

Peto sa snažil odjazdu zabrániť. Keď prišli k autu, prehlásil, že sa musí vrátiť, pretože si v izbe zabudol batôžtek. Urobil to naschvál. Zdržoval. Potom si spomenul, že nemá fľašu s vodou, znova sa teda vracal. Zakaždým sa po schodoch vliekol, cestou tam aj cestou naspäť. „Tak a dost!“ povedala mama, keď sa už tretíkrát otočil, že si zabudol fixky. „Je 13:30 a kvôli tebe sme ešte neodišli. Už máš smolu, ideme!“ „Ale...“ namietal a zatiaľ čo si nasadal do auta, mama za ním zabuchla dvere. Ne protestoval. Vedel, že teraz už odíde. Viac už to ubrzdiť nepôjde.

Sedel na zadnom sedadle a vedľa neho v prepravke ležal smutný Riko. Skorší odjazd ho pripravil o rozlúčku s Fifi. Keď odbočili z ulice na hlavnú cestu, zahliadol na chodníku pána Vozára. Musel sa presne vracieť domov zo Žľabov.

Akonáhle ho zazrel, začal plieskať rukou do okienka ockovho auta: „Pán Vozár! PÁN VOZÁR!! PÁN VO-ZÁR!!!!“ Sused ho zbadal. So smutným výrazom v tvári len zdvihol ruku na znak pozdravu. Auto išlo ďalej.

„Čo toľko jačíš?! Stíš sa, prosím ťa!“ okríkla ho mama. „Spánom Vozárom sa môžeš porozprávať na konci prázdnin, keď sa vrátiš.“ To bol koniec. Pán Vozár mu nepomôže. S Rikom sa na seba len pozreli.

Zvyšok cesty premlčal. Najprv sedel so sklesnutým, upreným pohľadom. Po asi hodine cesty sa začal prehrabávať vo svojom batôžku. Nazrel do vrecúška. Žetón tam bol, stále zahnednutý. Prešiel prstami po jeho povrchu. Hnedá časť žetónu bola ešte stále taká tvrdá na dotyk a jemne páčila.

V batohu nahmatal svoj zápisník a pero. Začal písať. Riko ho pozoroval z prepravky. Výraz v tvári sa Peťovi pomaly menil. Chvíľkami vykúkal z okienka, chvíľkami zapisoval. Premýšľal. Sledoval ubiehajúcu krajinu a opäť premýšľal. Dokonca sa aj usmial. Nakoniec, keď boli asi v polovici cesty, na psíkovo prekvapenie, sedel Peťo úplne uvoľnene a s ľahkým úsmevom. Užíval si, ako im cesta pekne plyní.